

Postanowienie z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05

Uprawdopodobnienie szkody (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.) polega na przedstawieniu wyodrębnionego wywodu wskazującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem.

Sędzia SN Zbigniew Strus

Sąd Najwyższy w sprawie ze skargi powoda o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 19 maja 2005 r. z powództwa Leszka W. przeciwko Biuru Podróży "N.I.", spółce z o.o. w O. o zapłatę, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 stycznia 2006 r., odrzucił skargę i zasądził od powoda na rzecz pozwanego 120 zł kosztów procesu w postępowaniu wszczętym ze skargi.

Uzasadnienie

Wyrok Sądu drugiej instancji, niekorzystny dla powoda ze względu na obniżenie zasądzonej kwoty świadczenia głównego z kwoty 10 760 zł do kwoty 3000 zł, został wydany wskutek odmiennej niż dokonana przez Sąd w pierwszej instancji wykładni art. 16a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (jedn. tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268).

W części wykazującej podstawę skargi powód przytoczył – naruszone według niego – m.in. przepisy postępowania i prawa materialnego, w tym art. 353 § 1, art. 354 § 1, art. 355 § 1 i 2 k.c. oraz art. 494 k.c. przez ich niezastosowanie, powodujące częściowe oddalenie roszczenia o zwrot pełnej ceny uiszczonej pozwanemu. W uzasadnieniu skargi znalazło się ponadto stwierdzenie o niewątpliwym wystąpieniu szkody i wyliczenie jej wysokości, oparte na porównaniu roszczenia i prawomocnego rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Konstrukcja skargi o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem wykazuje zasadnicze podobieństwo do skargi kasacyjnej. W art. 424⁵ § 1 wymieniono wyczerpująco elementy określone w odniesieniu do skargi kasacyjnej jako istotne lub konstrukcyjne oraz sankcję w postaci jej odrzucenia w razie niespełnienia wymagań w zakresie kompozycji skargi (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Wspólny dla obydwu skarg jest obowiązek zastępstwa przez adwokatów lub radców prawnych (art. 87¹ § 1 k.p.c.), gwarantujący ściśle spełnienie surowych wymagań formalnych. (...)

Ukształtowana praktyka dotycząca istotnych elementów kasacji odnosi się do skargi o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia, w tym do wymagania uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Należy przy tym dostrzegać aspekt formalny i merytoryczny tego składnika skargi, omówiony w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05 (OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Zawartość merytoryczna łączy się wyraźnie z art. 417¹ § 2 k.c., będącym przyczyną unormowania procesowego. Przepisy działu VIII tytułu VI, części pierwszej kodeksu postępowania cywilnego (art. 424¹–424¹²) umożliwiają poszkodowanemu naprawienie szkody wyrządzonej wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem, natomiast nie otwierają drogi do realizacji innych zamierzeń, np. uzyskania satysfakcji moralnej. Z tego względu badanie Sądu Najwyższego zgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wymaga uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody przez wydanie tego orzeczenia, którego skarga dotyczy. Użycie trybu dokonanego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 i w art. 424¹ § 1 k.p.c. nakazuje przyjąć, że chodzi o szkodę, która już nastąpiła, a nie szkodę hipotetyczną, zagrażającą w przyszłości. (...)

Uprawdopodobnienie może być rozpatrywane w aspekcie celu, którym jest wyrobienie przekonania organu decyzyjnego o istnieniu takiego stanu, oraz środków usprawiedliwiających to przekonanie. Ustawa nie ogranicza skarżącego w doborze środków, ale ze względu na to, że ich weryfikacja w tej fazie postępowania nie jest oparta na postępowaniu dowodowym, skarżący może poprzestać na przytoczeniu twierdzeń odwołujących się do skonkretyzowanych okoliczności, które wydają się prawdziwe, gdyż znajdują potwierdzenie w materiałach dołączonych do skargi lub znajdujących się w sprawie zakończonej i przekonują o istnieniu faktów, prowadzących do wniosku o powstaniu wskutek wydania orzeczenia uszczerbku

majątkowego. Uprawdopodobnienie nie jest poddane ścisłym regułom dowodzenia, natomiast musi zachować walor wiarygodności w świetle reguł logiki i doświadczenia życiowego. Konieczne jest zatem wskazanie czasu wyrządzenia szkody, jej postaci oraz związku przyczynowego między wystąpieniem uszczerbku a wydaniem orzeczenia (*verba legis*: spowodowanej przez wydanie). Sformułowanie zawarte w art. 417¹ § 2 k.c. o szkodzie wyrządzonej przez wydanie orzeczenia, a nie np. przez wykonanie, wskazuje, że ustawodawca – co do zasady – nie wyłączył z zakresu odszkodowania uszczerbku polegającego na utracie przedmiotu sporu. Wykazując jednak prawdopodobieństwo rzeczywistego wyrządzenia szkody, skarżący nie może odwoływać się do argumentów, które przekonywałyby tylko o możliwości jej powstania w przyszłości, a tym bardziej utożsamiać stan jej wyrządzenia z faktem wydania w postępowaniu instancyjnym odmiennych wyroków. (...)

Dlatego twierdzenie skarżącego dotyczące szkody nie odpowiada wymaganiu zawartemu w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., wobec czego skarga podlega odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

